

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

Одеського державного

університету внутрішніх справ

доктор юридичних наук, професор

Максим КОРНІЄНКО

«27» березня 2025 р.

ВИСНОВОК

Одеського державного університету внутрішніх справ щодо дисертації Кропивницького Олега Миколайовича на тему: «Державне бюро розслідувань як суб'єкт запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

ВИТЯГ

з протоколу засідання кафедри кримінально-правових дисциплін Інституту права та безпеки Одеського державного університету внутрішніх справ МВС України № 5 від 14 березня 2025 року щодо проведення публічної презентації та обговорення наукових результатів дисертації аспіранта Одеського державного університету внутрішніх справ Кропивницького Олега Миколайовича на тему: «Державне бюро розслідувань як суб'єкт запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право»

ГОЛОВУЮЧИЙ: доктор юридичних наук, професор **Бабенко Андрій Миколайович**.

ПРИСУТНІ:

Корнієнко М.В. доктор юридичних наук, професор
Шкута О.О. доктор юридичних наук, професор
Меркулова В.О. доктор юридичних наук, професор
Денисова А.В. доктор юридичних наук, професор
Беніцький А.С. кандидат юридичних наук, професор
Будяченко О.М. кандидат юридичних наук, доцент
Резніченко Г.С. кандидат юридичних наук, доцент
Медведенко Н.В. кандидат юридичних наук
Теслюк І.О. кандидат юридичних наук

Домброван Н.В. кандидат юридичних наук, доцент
Федоров І.В. кандидат юридичних наук
Саїнчин С.О. кандидат юридичних наук
Стоянов К.С. доктор філософії
Позігун І.О. доктор філософії

З присутніх - 5 докторів наук та 10 кандидатів наук (докторів філософії) - фахівців за профілем поданої на розгляд дисертації.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення наукового дослідження аспіранта Одеського державного університету внутрішніх справ **Кропивницького Олега Миколайовича** на тему: «Державне бюро розслідувань як суб'єкт запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право» з метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Робота виконана в Одеському державному університеті внутрішніх справ.

Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор **Шкута Олег Олегович** т.в.о директора Інституту права та безпеки.

Кропивницький Олег Миколайович, народився 10.08.1977 р.н., село Дачне Біляївського району Одеської області. Громадянин України. У 1999 закінчив Одеський інститут внутрішніх справ МВС України спеціальність – Правоохоронна діяльність, кваліфікація – «Правознавець». У 2017 закінчив Міжнародний Гуманітарний Університет, спеціальність – «Правознавство», кваліфікація - магістр міжнародного права. З вересня 1999 року до березня 2008 року працював на посадах карного розшуку ГУМВС України в Одеській області МВС України. З березня 2008 року очолював підрозділи по боротьбі з корупцією, протидії злочинам у фінансовій сфері та галузях економіки, Департаменту карного розшуку. З вересня 2020 року і по теперішній час співробітник Державного Бюро Розслідувань.

З 01.09.2023 року наказом від 31.08.2023 року № 211 зарахований до докторантури та аспірантури Одеського державного університету внутрішніх справ. Тему дисертації затверджено на засіданні Вченої ради Одеського державного університету внутрішніх справ (протокол № 1 від 30 вересня 2019 року).

Освітньо-наукову програму підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» завершив 01.08.2022 року.

Здобувач має 8 наукових публікацій за темою дисертації, із яких: 4 – статті в наукових фахових виданнях України, 4 – тези доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях.

СЛУХАЛИ:

Доповідь аспіранта Кропивницького Олега Миколайовича на тему: «Державне бюро розслідувань як суб'єкт запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право». Здобувач ознайомив присутніх зі структурою дисертації, обґрунтував актуальність обраної теми дослідження, яка зумовлена тим, що повномасштабне військове вторгнення рф, результатом чого став введений 24.02.2022 р. в Україні воєнний стан, не лише позначились на загальній статистиці злочинності в державі, а й кардинально вплинули кількість вчинених військових кримінальних правопорушень.

Лише за перші 10 місяців повномасштабної війни з рф в Україні було зареєстровано 13 197 кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби, що в системі загальної злочинності (288 605) склало 4,57%.

Незважаючи на те, що загальний показник злочинності в державі за 2022 р. (362 636) зріс лише на 11,4% в порівнянні з 2021 р. (288 605) кількість зареєстрованих кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби у 2022 р. (13 766) в 4,5 рази перевищила показники попереднього року (2021 р. – 3037).

В 2023 р. показник вчинення військових кримінальних правопорушень (28 666) в загальній системі злочинності в державі (475 595) склав – 6% та більше ніж у 2 рази перевищив показники попереднього року (2022 р. – 13 766).

Апогей військової злочинності в державі припав на 2024 р., станом на 31 грудня якого в Україні було зареєстровано вчинення 93 900 військових кримінальних правопорушень, що в загальній системі злочинності в державі за 2024 (492 479) склало рекордні –19% та перевищило загальні показники військової злочинності за всі останні 10 років разом взятих (2014 – 4153; 2015 – 6213; 2016 – 3650; 2017 – 4576; 2018 – 3694; 2019 – 3616; 2020 – 4055; 2021 – 3037; 2022 – 13 766; 2023 – 28 666. Всього 2014–2023 рр. – 75 426).

В умовах воєнного стану в Україні (24.02.2022 – 31.12.2024 рр.) було зареєстровано вчинення військовослужбовцями 135 763 військових кримінальних правопорушень, що безпосередньо відзначилося на Державному бюро розслідувань (далі – ДБР), одним із основних завдань якого являється запобігання, виявлення, припинення, розкриття і розслідування злочинів проти встановленого порядку несення військової служби (військових злочинів), крім злочинів, передбачених ст. 422 КК України.

Рекордний ріст показників військової злочинності припав на 2024 р., у зв'язку з чим загальна кількість військових кримінальних правопорушень у провадженнях, досудове розслідування у яких здійснювалось ДБР склала – 62 505, що склало 70% (89 194) усіх кримінальних справ ДБР.

Наведені дані вчинення кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби являються сигналом до надзвичайної кризової ситуації пов'язаної з шаленим ростом військової злочинності в умовах воєнного стану в Україні.

За результатами дослідження представлено наступні результати:

Визначено загальнонародове (по відношенню до всіх трьох рівнів (видів) запобігання) поняття *«запобігання Державним бюро розслідувань військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні»* – це закріплені й гарантовані у відповідних нормативно-правових актах підстави і порядок здійснення вказаним державним правоохоронним органом запобіжної діяльності у галузі встановленого порядку несення військової служби в умовах воєнного стану, з метою недопущення та протидії вчиненню у ній кримінальних правопорушень, шляхом антикриміногенного впливу на загальнодержавний (загальносоціальне запобігання), галузевий (спеціально-кримінологічне запобігання) та індивідуальний (індивідуально-профілактичне запобігання) детермінаційний комплекс, що спричинює (сприяє) вчиненню військовослужбовцями специфічних кримінально-протиправних діянь, зумовлених їхнім правовим статусом.

Розроблено проект Стратегії запобігання кримінальним правопорушенням проти встановленого порядку несення військової служби (військовим кримінальним правопорушенням) із таким змістовим наповненням: Розділ 1. Аналіз поточного стану справ, тенденції та обґрунтування щодо необхідності розв'язання виявлених проблем. Розділ 2. Опис проблем, які обумовили прийняття Стратегії. Розділ 3. Нормативно-правові акти, що діють у відповідній сфері. Розділ 4. Мета, строки і напрями реалізації Стратегії. Розділ 5. Порядок реалізації та оцінка виконання Стратегії. Розділ 6. Очікувані результати реалізації Стратегії. Розділ 7. Фінансове забезпечення реалізації Стратегії.

У роботі удосконалено:

– групи військових кримінальних правопорушень: кримінальні правопорушення проти встановленого порядку підлеглості (ст.ст. 402-405 КК України); кримінальні правопорушення проти встановленого порядку дотримання статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості (ст. 406 КК України); кримінальні правопорушення спрямовані на ухилення від військової служби (ст.ст. 407-407 КК України); кримінальні правопорушення спрямовані на заволодіння, знищення чи пошкодження військового майна або його втрату (ст.ст. 410-413 КК України); кримінальні правопорушення спрямовані на порушення правил поведінки зі зброєю, іншим озброєнням та військовою технікою (ст.ст. 114-417 КК України); кримінальні правопорушення спрямовані на порушення статутних правил несення військової служби (ст.ст. 418-421 КК України); кримінальні правопорушення проти встановленого порядку зберігання державної таємниці військового характеру (ст.ст. 422 КК України); службові військові кримінальні правопорушення (ст.ст. 425-426-1 КК України); кримінальні правопорушення спрямовані на ухилення від виконання

військового обов'язку в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці (ст.ст. 427-430 КК України); кримінальні правопорушення спрямовані на порушення встановленого порядку дотримання законів і звичаїв війни (ст.ст. 431-435 КК України).

- уявлення про детермінанти, що зумовлюють вчинення військових кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану в Україні;
- підходи щодо визначення основних напрямів запобігання військових кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану в Україні;
- окремі законодавчі засади стосовно кримінологічних напрямів діяльності ДБР.

У ході дослідження дістало подальшого розвитку наступні позиції:

- позиція щодо наявності правової прогалини, яка виникла у результаті доповнення, Законом України № 2110-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення кримінальної відповідальності за виготовлення та поширення забороненої інформаційної продукції» від 03.03.2022 року, розділу XIX Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення) Особливої частини КК України ст. 435-1 Образа честі і гідності військовослужбовця, погроза військовослужбовцю. За результатами проведеного аналізу наявної судової практики в умовах воєнного стану в Україні встановлено що суб'єктом вчинення даного кримінального правопорушення у всіх випадках виступали виключно цивільні особи, які не є військовослужбовцями і не можуть бути суб'єктом військових кримінальних правопорушень. У зв'язку з чим запропоновано шляхи усунення даної законодавчої прогалини шляхом внесення відповідних змін до КК України.

- положення кримінологічної теорії і практики щодо необхідності прийняття Закону України «Про профілактику кримінальних правопорушень» із визначенням таких авторських пропозицій щодо окремих напрямів його вдосконалення (осучаснення): по-перше, назва наявного на сьогодні проекта такого законодавчого акта містить ще формулювання «злочинів» (що вже застаріло, зважаючи на зміни, внесені Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» від 22.11.2018 р. № 2617-VIII); по-друге, потребує осучаснення його зміст, зважаючи на появу в Україні після підготовки проекту відповідного Закону нових суб'єктів запобігання кримінальним правопорушенням, зокрема ДБР, осучасненням кримінального, кримінального процесуального законодавства в умовах воєнного стану тощо;

- доктринальні підходи щодо єдності та диференціації загальносоціального та спеціально-кримінологічного рівнів запобіжної діяльності, за яких: по-перше, загальносоціальне запобігання служить основою для спеціально-кримінологічного; по-друге, як загальносоціальний, так і спеціально-кримінологічний рівні мають свою нормативно-правову основу, представлену конституційними, законодавчими, відомчими

(міжвідомчими) засадами діяльності загальних і спеціалізованих суб'єктів формування та реалізації кримінологічної політики держави; по-третє, у разі неможливості подолання криміногенних факторів (детермінантів, причин і умов кримінальних правопорушень) за допомогою діяльності загальних суб'єктів, залучаються спеціалізовані суб'єкти (різні правоохоронні органи, серед яких і ДБР), які діють за допомогою спеціальних форм і методів (як гласних, так і негласних) оперативно-службової діяльності.

— з урахуванням викладених положень обґрунтовано необхідність та запропоновано внесення змін до норм чинного законодавства.

Дисертант детально доповів, яким чином ним вирішувалися завдання, що ставилися перед дослідженням, висвітлив наукову та практичну значущість одержаних результатів.

По закінченні доповіді дисертанта, присутніми було поставлено ряд запитань.

МЕРКУЛОВА В.О. доктор юридичних наук, професор: Олег Миколайович, першоосною будь-якого наукового дослідження є вивчення його стану та методології. За результатом Вашого наукового пошуку які висновки з цього приводу Вами отримано?

КРОПИВНИЦЬКИЙ О.М. Дякую за запитання. Аналіз стану та методології наукового дослідження засвідчили недостатність вивчення проблем ДБР як суб'єкта запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні, що виявляється у фактичній відсутності комплексних і сучасних монографічних праць присвячених вивченню досліджуваного нами інституту. Такий порядок справ, у край негативно позначається на функціонуванні ДБР та підриває авторитет Української армії, як на міжнародній арені так і в суспільстві, що у свою чергу негативним чином позначається на мотиваційній та мобілізаційній готовності українських громадян захищати Вітчизну.

Результати виконання дисертаційної роботи надали нам змогу сформулювати власне бачення на методологію дослідження ДБР як суб'єкта запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні, під якою нами запропоновано розуміти систему упорядкованих спеціальних методів (історичний, діалектичний, системно-структурний, порівняльно-правовий, логіко-юридичний методи та ін.) кримінологічної науки, яка розглядається крізь призму прийомів і засобів наукового пізнання, що застосовується персоналом ДБР у роботі з військовослужбовцями які вчинили кримінальні правопорушення в умовах воєнного стану в Україні.

СТОЯНОВ К.С. доктор філософії: Олег Миколайович, які саме завдання поставлено Вами за результатами дослідження стану та методології дисертаційної роботи?

КРОПИВНИЦЬКИЙ О.М. Дякую за запитання. Вивчення стану та методології досліджуваного інституту надало змогу вирішити наступні завдання: по-перше: розширити наукове пізнання вітчизняних учених та практиків у напрямку запобігання військовим кримінальним

правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні; по-друге: поглибити співробітництво між вітчизняними та зарубіжними вченими і практиками у напрямку запобігання військовій злочинності; по-третє: зосередитись на вирішенні проблемних питань що виникають у процесі запобігання злочинності у військовій сфері та покращити ефективність роботи ДБР як суб'єкта запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні; і по-четверте: сприяти формуванню нової кримінологічної моделі запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні.

ФЕДОРОВ І.В. кандидат юридичних наук: Шановний здобувач хотілося б почути, яку стратегію антикриміногенного впливу на злочинність у військових формуваннях в умовах воєнного стану в Україні Ви бачите за результатами проведеного Вами наукового дослідження?

КРОПИВНИЦЬКИЙ О.М. Дякую за запитання. У ході проведеного дослідження встановлено, що стратегія антикриміногенного впливу на злочинність у військових формуваннях України має бути тісно пов'язана із контролем злочинності в державі. Тенденції злочинності у таких формуваннях, аналізовані у співвідношенні з динамікою злочинності в країні загалом і конкретному регіоні зокрема, можуть являти не тільки військовий науково-практичний інтерес. Дуже важливо враховувати, по-перше, як відображаються організаційні, демографічні, правові та інші військові особливості на стані й тенденціях злочинності військовослужбовців; по-друге, як тісно пов'язані динаміка і розподіл кримінальних правопорушень військовослужбовців за різними ознаками (параметрами) із загальною динамічною і структурною характеристикою злочинності в країні. Зменшити наявні у військах кримінальні чинники можна лише у разі заміни волюнтаристської стратегії боротьби зі злочинністю на реалістичну, коли у військових підрозділах панує закон, а не дискреційні повноваження начальників, при об'єктивному відображенні кримінальних реалій.

САІНЧИН С.О. кандидат юридичних наук: Олег Миколайович, одним з основних завдань, поставлених Вами у своїй дисертаційній роботі являється вивчення стану та динаміки військових кримінальних правопорушень, у даному контексті хотілося б почути які з військових кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану в Україні являються основним об'єктом запобігання ДБР

КРОПИВНИЦЬКИЙ О.М. Дякую за запитання. В умовах воєнного стану в Україні основним об'єктом запобігання ДБР, і перше місце серед військових кримінальних правопорушень, з переважною більшістю у 91% займають кримінальні правопорушення спрямовані на ухилення від військової служби (123 397), з них: 71,8% (88 599) – самовільне залишення військової частини або місця служби (ст. 407 КК України); 27,7% (34165) – дезертирство (ст. 408 КК України) та 0,5% (633) – ухилення від військової служби шляхом самокалічення або іншим способом (ст. 409 КК України).

БУДЯЧЕНКО О.М. кандидат юридичних наук, доцент: Які основні риси військової злочинності в умовах воєнного стану в Україні Вами

встановлено?

КРОПИВНИЦЬКИЙ О.М. Дякую за запитання. Серед основних рис злочинності військової злочинності в умовах воєнного стану в Україні можна виділити: по-перше, кількість вчинених військовослужбовцями кримінальних правопорушень, що збігається з тенденцією динаміки злочинності в цілому по країні; по-друге, збільшення латентних кримінальних правопорушень у ЗС України; по-третє, неналежний соціально-правовий контроль з боку керівництва ЗС України над цим видом злочинності; по-четверте, вплив на злочинність у ЗС України детермінантів, які характеризують її за межами ЗС України.

Окремо встановлено, що значна частина військових кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану в Україні є латентною, основними причинами існування якої є небажання або відсутність можливості (здебільшого з незалежних від нього обставин) та/або військового командування повідомити про скоєне кримінальне правопорушення.

БЕНІЦЬКИЙ А.С. кандидат юридичних наук, професор: Проведений аналіз Вашої дисертаційної роботи засвідчив відсутність у жодній із запропонованих Вами груп військових кримінальних правопорушень ст. 435-1 КК України – образа честі і гідності військовослужбовця, погроза військовослужбовцю. Поясніть будь-ласка своє рішення?

КРОПИВНИЦЬКИЙ О.М. Дякую за запитання. Досить дискусійним, в контексті предмету нашого наукового дослідження та не отримало місця у жодній з наведених вище груп військових кримінальних правопорушень – образа честі і гідності військовослужбовця, погроза військовослужбовцю (ст. 435-1 КК України) так як проведений аналіз судової практики (на день закінчення дисертаційної роботи – всього 8 справ.) засвідчив, що у всіх справах порушених за фактом вчинення ст. 435-1 КК України суб'єктом виступали виключно цивільні особи, які є загальним суб'єкт кримінального правопорушення, у розумінні визначеному ст. 18 КК України, і жодного відношення до проходження військової служби не мають, що безпосередньо суперечить положенню ч. 2 ст. 401 КК України і потребує нормативного усунення, шляхом внесення відповідних законодавчих змін до КК України.

Після відповідей на запитання слово було надано науковому керівнику, доктору юридичних наук, професору О.О. Шкуті, який дав загальну оцінку науковому дослідженню, а також охарактеризував Кропивницького Олега Миколайовича, як людину відповідальну, грамотну та досвідчену, з великим практичним досвідом, з творчим науковим мисленням, цілеспрямовану, відповідальну та ініціативну. Науковий керівник наголосив, що здобувач дуже успішно використав свій практичний досвід, знання і творчий потенціал, розкрив дуже цікаву і актуальну тему наукового дослідження.

Наукове дослідження є досить своєчасним з огляду на той факт, що лише за 2024 рік в Україні було вчинено майже 94000 військових кримінальних правопорушень. Це більше ніж за останні 10 років з моменту 2014 року було вчинено їх за один рік. Науковий керівник подякував аспіранту за його науковий потенціал та зазначив, що за останні 10 років

вивчаючи дисертаційні дослідження він не бачив жодної дисертації, науковою новизною якої було розроблення проекту стратегії запобігання кримінальним правопорушенням проти встановленого порядку несення військової служби. Зауважив на тому факті, що аспірантом не лише дослідженні детермінанти військових кримінальних правопорушень, але і визначено характеристику особистості військовослужбовця, який вчиняє кримінальні правопорушення в умовах воєнного стану в Україні. Також зазначив, що невід'ємний практичний внесок здобувача в цю роботу є його практичний досвід, який він забагато років роботи в Державному бюро розслідувань безпосередньо отримав і зараз, на сьогоднішній день, його реалізує в умовах воєнного стану.

Завдання, які поставив перед собою Кропивницький О.М., повністю виконані. Він сформулював слушні висновки та пропозиції, використав значну емпіричну базу, опрацював велику кількість статистичних матеріалів, вивчив багато нормативної та наукової літератури і судових вироків. Кропивницький Олег Миколайович сформувався як науковець, а його дисертаційне дослідження «Державне бюро розслідувань як суб'єкт запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні», представлене на публічній презентації, є завершеною працею, яка має суттєве значення для вітчизняної юридичної науки, а її автор готовий до атестації здобувача ступеня доктора філософії. Науковий керівник подякував всім за ретельне вивчення дисертації та просив підтримати аспіранта в його перших наукових пошуках.

Під час наукової дискусії учасниками публічної презентації надано свої думки і міркування, щодо представленого на розгляд дослідження.

КОРНІЄНКО М.В. доктор юридичних наук, професор: Мені дуже сподобалася доповідь і сама дисертаційна робота Олега Миколайовича Кропивницького. Робота є завершеною, цілісною науковою працею, яка характеризується новизною та оригінальністю. Дуже гарні результати впровадження у наукову діяльність та освітній процес. Роботу здобувача я підтримую, бачу, що здобувач сформувався як вчений. Буду, зі свого боку, підтримувати і роботу, і здобувача.

МЕРКУЛОВА В.О. доктор юридичних наук, професор: Обрана тема є досить актуальна. Досить цікаві показники. Але є питання щодо анотації. У автора є дуже великий обсяг, 4 сторінки, пов'язаний з динамікою і станом кримінальних правопорушень. Цей зміст є і в анотації, і в змісті й в висновках. Наскільки це доцільно? Щодо висновків. У Вас 10 підрозділів, які повинні бути відтворенні у висновках. Взагалі, робота сама пособі новела на сьогодні. Я підтримую Олега Миколайовича та його наукову роботу та бажаю Вам успіху!

САІНЧИН С.О. кандидат юридичних наук: Тема актуальна. Робота була проведена дуже велика. Особлива повага аспіранту, який працює і досліджує в умовах воєнного стану. Робота є якісною, завершеною науковою працею. Я підтримую роботу та бажаю Вам успіху.

ДОМБРОВАН Н.В., кандидат юридичних наук, доцент: Дисертаційна

робота Кропивницького Олега Миколайовича характеризується доволі високим рівнем наукової новизни, має яскраво виражену практичну спрямованість, є якісно проведеним науковим дослідженням. В роботі автор не допустив порушень академічної доброчесності, всі ідеї ним викладені за результатами власного наукового пошуку та практичного досвіду. Буду підтримувати Вас і Вашу роботу, бажаю успіху.

БАБЕНКО А.М. доктор юридичних наук, професор: Дозвольте і мені висловити свої думки з приводу роботи і здобувача – Кропивницького Олега Миколайовича. Позитивно оцінюю роботу. Тема дійсно актуальна. З такою тематикою я раніше не зустрічався в Україні. І важливий є той факт, що специфічний суб'єкт запобігання. Державне бюро розслідувань як суб'єкт запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні. На сьогодні цей вид кримінальних правопорушень входить в десятку найбільш розповсюджених. Ця робота виконана на достатньо високому рівні, має гарну відповідну емпіричну базу. Дослідження є завершеною працею і відповідає усім встановленим вимогам. Я підтримую Олега Миколайовича та його наукову роботу та бажаю Вам успіху!

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Кропивницького Олега Миколайовича на тему: «Державне бюро розслідувань як суб'єкт запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Обґрунтування вибору теми дослідження. Повномасштабне військове вторгнення РФ, результатом чого став введений 24.02.2022р. в Україні воєнний стан, не лише позначились на загальній статистиці злочинності в державі, а й кардинально вплинули кількість вчинених військових кримінальних правопорушень,

Лише за перші 10 місяців повномасштабної війни РФ проти України було зареєстровано 13 197 кримінальних правопорушень спрямованих на порушення встановленого порядку несення військової служби, що в системі злочинності в державі (288 605) склало 4,57%.

Незважаючи на те, що загальний показник злочинності за 2022 р. (362 636) зріс лише на 11,4% в порівнянні з 2021 р. (288 605) кількість зареєстрованих кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби у 2022 р. (13 766) в 4,5 рази перевищила показники попереднього року (2021 р. – 3037).

В 2023 р. показник вчинення військових кримінальних правопорушень (28 666) в загальній системі злочинності (475 595) склав – 6% та більше ніж у 2 рази перевищив показники попереднього року (2022 р. – 13 766).

У межах дисертаційної роботи, апогей військової злочинності в державі припав на 2024 р., станом на 31 грудня якого в Україні було зареєстровано

вчинення 93 900 військових кримінальних правопорушень, що в загальній системі злочинності в державі за 2024 (492 479) склало рекордні –19% та перевищило загальні показники військової злочинності за всі останні 10 років разом взятих (2014 – 4153; 2015 – 6213; 2016 –3650; 2017 – 4576; 2018 – 3694; 2019 –3616; 2020 – 4055; 2021 – 3037; 2022 – 13 766; 2023–28 666. Всього 2014–2023 рр. – 75 426).

Як бачимо в умовах воєнного стану в Україні (24.02.2022-31.12.2024 рр.) було зареєстровано вчинення військовослужбовцями 135 763 військових кримінальних правопорушень, що безпосередньо відзначилося на Державному бюро розслідувань (далі – ДБР), одним із основних завдань якого являється запобігання, виявлення, припинення, розкриття і розслідування кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби (військових кримінальних правопорушень), крім кримінальних правопорушень, передбачених ст.422 КК України.

Так, протягом 2022 р. у провадженні ДБР перебувала 21 399 кримінальних правопорушень, з них – 13 583 (63,5%) склали кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби.

Досить показовим у контексті предмету нашого наукового дослідження став той факт, що хоч у 2023 р. загальна кількість кримінальних справ, які перебували у провадженні ДБР і зросла на 43,4% в порівнянні з попереднім 2022 роком, кількість зареєстрованих кримінальних проваджень по військовим кримінальним правопорушенням зросла більше ніж у 2 рази, що ще раз підкреслює своєчасність обраного наукового пошуку.

Як зазначалося вище, рекордний ріст показників військової злочинності припав на 2024 р., у зв'язку з чим загальна кількість військових кримінальних правопорушень у провадженнях, досудове розслідування у яких здійснювалось ДБР склало – 62 505 або 70% (89 194) усіх кримінальних справ ДБР.

Наведені вище статистичні дані вчинення кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби являються сигналом до надзвичайної кризової ситуації пов'язаної з шаленим ростом військової злочинності в умовах воєнного стану в Україні та свідчать про необхідність проведення комплексного наукового дослідження ДБР як суб'єкта запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні.

Значний вклад у вивчення інституту ДБР, як суб'єкта запобігання злочинності зробили наступні вітчизняні вчені: В.В. Бобріченко, В. А. Головчук, О. В. Дикий, В. М. Дрьомін, А. М. Запорожец, А.М. Ізовіта, І. М. Климюк, І. С. Ковальчук, А. І. Марчук, Р. М. Марчук, Т. В. Мельничук, Н. Р. Носевич, С. М. Смоков, Р. М. Труба, Н. О. Федчун, В. Я. Цитряк, І. В. Цюприк, Г. М. Чернишов та ін.

Окремо хочемо зауважити, що величезний внесок у вивчення ДБР як суб'єкта протидії злочинності в Україні зроблено Н. Р. Носевич. З величезною повагою до наукових здобутків поіменованої вченої, варто наголосити, що з моменту захисту Носевич Н. Р. дисертації (2018), і до

сьогодні у вітчизняній кримінологічній науці відсутні комплексні монографічні праці присвячені дослідженню даного інституту ба більше в умовах воєнного стану в Україні.

Невід'ємний вклад, в контексті предмету нашого наукового дослідження, у вивчення проблем військової злочинності зробили: В. В. Бабаніна, А. М. Бабенко, В. М. Білоконев, І. Г. Богатирьов, П. П. Богуцький, В. В. Бондарев, В. О. Бугаєв, М. Б. Головкин, В. К. Гришук, В. С. Давиденко, Н. А. Дмитренко, С. Ф. Денисов, Ю. П. Дзюба, С. І. Дячук, М. М. Івлєв, А. О. Кавунська, Д. В. Казначеева, В. І. Касинюк, В. А. Клименко, І. М. Коропатнік, М. В. Корнієнко, Я. С. Кулькіна, Ю. Б. Курилюк, І. І. Митрофанов, В. О. Навроцький, Т. Б. Ніколаєнко, А. С. Овчаренко, М. І. Панов, О. Р. Полегенька, В. П. Попович, О. М. Сарнавський, О. В. Столярський, М. С. Туркот, М. І. Хавронюк, С. О. Харитонов, І. О. Харь, Г. І. Чангулі, В. В. Шаблистий, О. О. Шкута та ін.

Проведений системний аналіз наукових праць поіменованих вище вчених засвідчив, що незважаючи на свою надзвичайну актуальність до сьогодні у вітчизняній правничій науці відсутнє сучасне та комплексне монографічне дослідження присвячене ДБР як суб'єкту запобігання військовим кримінальним правопорушенням, і саме в умовах воєнного стану в Україні, що свідчить про своєчасність, актуальність та важливість обраного нами наукового пошуку.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Обраний напрям наукового дослідження узгоджений з положеннями Воєнної доктрини України (Указ Президента України Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 вересня 2015 р. «Про нову редакцію Воєнної доктрини України»); Стратегії національної безпеки України (Указ Президента України Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 березня 2020 р. «Про Стратегію національної безпеки України»); Стратегії воєнної безпеки України (Указ Президента України Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 вересня 2021 р. «Про Стратегію воєнної безпеки України»); Стратегічного оборонного бюлетеня України (Указ Президента України Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 серпня 2021 р. «Про Стратегічний оборонний бюлетень України») та відповідає тематиці наукових досліджень Одеського державного університету внутрішніх справ «Пріоритетні напрямки розвитку реформування правоохоронних органів в умовах розгортання демократичних процесів у державі» (реєстраційний номер 0116U006773), а також науковій тематиці науково-дослідних робіт кафедри кримінально-правих дисциплін інституту права та безпеки Одеського державного університету внутрішніх справ «Кримінально-правові, кримінологічні та кримінально-виконавчі заходи запобігання злочинності» (реєстраційний номер 0120U002156).

Тема дисертації затверджена вченою радою Одеського державного університету внутрішніх справ 28 травня 2016 р. (протокол № 2 від 28 травня 2016 р.).

Мета і задачі дослідження. Метою дослідження є розв'язання комплексного науково-прикладного завдання, що полягає у кримінологічному дослідженні ДБР як суб'єкта запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні.

Для досягнення цієї мети поставлено такі завдання:

- дослідити стан та методологію наукового дослідження ДБР як суб'єкта запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні;
- проаналізувати витoki становлення та розвитку ДБР як суб'єкта запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні;
- встановити місце ДБР в системі суб'єктів запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні;
- з'ясувати стан та проаналізувати динаміку військових кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану в Україні;
- встановити детермінанти військових кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану в Україні;
- надати характеристику особистості військовослужбовця, який вчиняє військові кримінальні правопорушень в умовах воєнного стану в Україні;
- провести аналіз заходів загальносоціального запобігання ДБР військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні;
- розкрити зміст заходів спеціально-кримінологічного запобігання ДБР військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні;
- визначити заходи індивідуально-профілактичного запобігання ДБР військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні;
- надати пропозиції щодо вдосконалення норм чинного законодавства, спрямованого на запобігання ДБР військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні.

Об'єктом дослідження є система суспільних відносин, які виникають в процесі вирішення ДБР одного з його основних завдань щодо запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні.

Предметом дослідження є Державне бюро розслідувань як суб'єкт запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану.

Методи дослідження. У дисертаційній роботі було використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, зокрема: *герменевтичний* – для проведення аналізу та інтерпретації текстів наукових джерел, що сприяло розкриттю змісту роботи та узагальненню її положень (підрозділи 1.1, 1.3); *історико-правовий* – для з'ясування стану наукового дослідження ДБР як суб'єкта запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні (підрозділи 1.1.); *системно-структурний*

та формально-логічний (підрозділи 1.2. та 1.3.); *соціологічний* – для з’ясування позицій і думок учених та практиків щодо детермінант військових кримінальних правопорушень і заходів запобігання їх вчиненню (підрозділи 2.2., 3.1.-3.3.); *компаративістський* – для вивчення зарубіжного досвіду функціонування спеціальних державних органів щодо запобігання військовим кримінальним правопорушенням (підрозділ 1.3.); *догматичний* – для виокремлення позитивного зарубіжного досвіду запобігання військовим кримінальним правопорушенням (підрозділ 1.3.); *статистичний* – для вивчення стану та динаміки військових кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану в Україні (підрозділи 2.1.) *логіко-нормативний* – для аналізу національного та міжнародного законодавства, положень відомих (міжвідомчих) нормативно-правових актів діяльності ДБР (підрозділи 1.2., 1.3., 3.1.-3.3.) тощо.

Емпіричну базу дослідження становлять статистичні дані Єдиного державного реєстру судових рішень за 2022–2024 рр.; Офісу Генерального прокурора України «Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування» за 2013–2024 рр.; результати вивчення 446 судових справ загальних судів у: Волинській, Дніпропетровській, Житомирській, Київській, Львівській, Миколаївській, Одеській, Харківській та Херсонській областях за період з 2022–2024 рр.; анкетування 247 військовослужбовців ЗСУ та 184 працівників ДБР; державна та відомча статистична звітність різних періодів, слідча та судова практика; аналітичні дані ДБР, Генерального прокурора України, Спеціалізованих прокуратур у сфері оборони, Державної судової адміністрації України, Верховного Суду України; інформативна аналітика, яка висвітлена в бюлетенях, оглядах, наказах та інформаційних листах ЗСУ.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є першим в українській правничій науці комплексним науковим дослідженням ДБР як суб’єкт запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні, у результаті якого сформульовано ряд нових положень, висновків і пропозицій, які є важливими як для науки кримінального права та кримінології, такі практики, зокрема:

вперше:

– виокремлено три основні періоди становлення та розвитку ДБР як суб’єкта запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні, а саме: період зародження та розвитку ідеї щодо створення ДБР (з 24.04.97 р. по 26.11.2018 р.); період створення ДБР як суб’єкта запобігання військовим кримінальним правопорушенням (з 27.11.2018 р. по 23.02.2022 р.); період розвитку ДБР як суб’єкта запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні (з 24.02.2022 р.).

– надано кримінологічну характеристику особистості військовослужбовця, який вчиняє військові кримінальні правопорушення в умовах воєнного стану в Україні:

За соціально-демографічними ознаками військові кримінальні

правопорушень в умовах воєнного стану в Україні вчиняють громадяни України, військовослужбовці, чоловічої статі (98,4%), у віці від 18 до 50 років (93,4%), які мають базову загальну середню (24,9%), повну загальну середню (31,3%) або професійно-технічну (29,2%) освіту, за сімейним статусом переважно не одружені - 42,7%, а якщо одружені (37,8%) то як правило мають 1 дитину (78,6%).

За морально-психологічними ознаками: до виконання військового обов'язку та військової служби ставиться вкрай негативно, у зв'язку з чим в умовах воєнного стану в Україні, як правило вчиняють військові кримінальні правопорушення у перші місяці своєї служби або після першого бою, з мотивів: небажання бути мобілізованими та проходити військову службу взагалі через низький рівень патріотизму, боягузтво та легкодухість; викликаними в процесі проходження військової служби нестатутними відносинами у військовому колективі та/або командуванням; сімейними чи іншими обставинами.

За кримінально-правовими ознаками раніше судимі засуджені за вчинення військових кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану в Україні особи, у своїй переважній більшості (38,7%) мають судимість за вчинення кримінальних правопорушень проти власності.

- визначено загальнородове (по відношенню до всіх трьох рівнів (видів) запобігання) поняття *«запобігання Державним бюро розслідувань військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні»* – це закріплені й гарантовані у відповідних нормативно-правових актах підстави і порядок здійснення вказаним державним правоохоронним органом запобіжної діяльності у галузі встановленого порядку несення військової служби в умовах воєнного стану, з метою недопущення та протидії вчиненню у ній кримінальних правопорушень, шляхом антикриміногенного впливу на загальнодержавний (загальносоціальне запобігання), галузевий (спеціально-кримінологічне запобігання) та індивідуальний (індивідуально-профілактичне запобігання) детермінаційний комплекс, що спричинює (сприяє) вчиненню військовослужбовцями специфічних кримінально-протиправних діянь, зумовлених їхнім правовим статусом;

– розроблено проект Стратегії запобігання кримінальним правопорушенням проти встановленого порядку несення військової служби (військовим кримінальним правопорушенням) із таким змістовим наповненням: Розділ 1. Аналіз поточного стану справ, тенденції та обґрунтування щодо необхідності розв'язання виявлених проблем. Розділ 2. Опис проблем, які обумовили прийняття Стратегії. Розділ 3. Нормативно-правові акти, що діють у відповідній сфері. Розділ 4. Мета, строки і напрями реалізації Стратегії. Розділ 5. Порядок реалізації та оцінка виконання Стратегії. Розділ 6. Очікувані результати реалізації Стратегії. Розділ 7. Фінансове забезпечення реалізації Стратегії;

удосконалено:

– групи військових кримінальних правопорушень: кримінальні правопорушення проти встановленого порядку підлеглості (ст.ст. 402-405 КК

України); кримінальні правопорушення проти встановленого порядку дотримання статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості (ст. 406 КК України); кримінальні правопорушення спрямовані на ухилення від військової служби (ст.ст. 407-407 КК України); кримінальні правопорушення спрямовані на заволодіння, знищення чи пошкодження військового майна або його втрату (ст.ст. 410-413 КК України); кримінальні правопорушення спрямовані на порушення правил поведінки зі зброєю, іншим озброєнням та військовою технікою (ст.ст. 114-417 КК України); кримінальні правопорушення спрямовані на порушення статутних правил несення військової служби (ст.ст. 418-421 КК України); кримінальні правопорушення проти встановленого порядку зберігання державної таємниці військового характеру (ст.ст. 422 КК України); службові військові кримінальні правопорушення (ст.ст. 425-426-1 КК України); кримінальні правопорушення спрямовані на ухилення від виконання військового обов'язку в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці (ст.ст. 427-430 КК України); кримінальні правопорушення спрямовані на порушення встановленого порядку дотримання законів і звичаїв війни (ст.ст. 431-435 КК України).

– уявлення про детермінанти, що зумовлюють вчинення військових кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану в Україні;

– окремі законодавчі засади стосовно кримінологічних напрямів діяльності ДБР. Так, обґрунтовано, що з позицій ціле покладання запобіжної діяльності, щорічний звіт про діяльність ДБР має містити інформацію за таким критерієм, як *«кількість кримінальних правопорушень, яких вдалося запобігти в результаті ефективного виконання ДБР своїх завдань і реалізації повноважень»*, зважаючи на що запропоновано доповнити п. 1 ч. 3 ст. 23 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» новим підпунктом відповідного змісту;

Дістали подальшого розвитку:

– позиція щодо необхідності створення у складі ДБР не лише окремого структурного підрозділу, діяльність якого спрямована на узагальнення інформації щодо виявлених, припинених, розкритих та розслідуваних військових кримінальних правопорушень, а й кримінологічних підрозділів.

– визначення *латентних військових кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану в Україні* – це сукупність фактично вчинених військовослужбовцями Збройних Сил України та інших військових формувань утворених відповідно до законодавства України, але не виявлених кримінальних правопорушень або таких, що не знайшли свого відображення в офіційній кримінально-правовій статистиці військових кримінальних правопорушень;

– положення кримінологічної теорії і практики щодо необхідності прийняття Закону України «Про профілактику кримінальних правопорушень» із визначенням таких авторських пропозицій щодо окремих напрямів його вдосконалення (осучаснення): по-перше, назва наявного на сьогодні проєкту такого законодавчого акта містить ще формулювання

«злочинів» (що вже застаріло, зважаючи на зміни, внесені Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» від 22.11.2018 р. № 2617-VIII); по-друге, потребує осучаснення його зміст, зважаючи на появу в Україні після підготовки проекту відповідного Закону нових суб'єктів запобігання кримінальним правопорушенням, зокрема ДБР, осучасненням кримінального, кримінального процесуального законодавства в умовах воєнного стану тощо;

– доктринальні підходи щодо єдності та диференціації загальносоціального та спеціально-кримінологічного рівнів запобіжної діяльності, за яких: по-перше, загальносоціальне запобігання служить основою для спеціально-кримінологічного; по-друге, як загальносоціальний, так і спеціально-кримінологічний рівні мають свою нормативно-правову основу, представлену конституційними, законодавчими, відомчими (міжвідомчими) засадами діяльності загальних і спеціалізованих суб'єктів формування та реалізації кримінологічної політики держави; по-третє, у разі неможливості подолання криміногенних факторів (детермінантів, причин і умов кримінальних правопорушень) за допомогою діяльності загальних суб'єктів, залучаються спеціалізовані суб'єкти (різні правоохоронні органи, серед яких і ДБР), які діють за допомогою спеціальних форм і методів (як гласних, так і негласних) оперативно-службової діяльності.

– з урахуванням викладених положень обґрунтовано необхідність та запропоновано внесення змін до норм чинного законодавства.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані висновки та пропозиції можуть бути використані у:

– *практичній діяльності* – ДБР як суб'єкта запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні;

– *науковій роботі та освітньому процесі* – як матеріали для подальшої розробки загальних і спеціальних проблем запобігання військової злочинності в умовах воєнного стану в Україні, при підготовці підручників і навчальних посібників.

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійною, завершеною науковою працею. Сформульовані в ній положення, узагальнення, висновки, рекомендації та пропозиції обґрунтовано на підставі самостійно проведених досліджень. Для аргументації окремих положень дисертації використовувалися наукові праці інших учених, на які зроблено відповідні посилання.

Апробація результатів дисертації. Основні положення та висновки дослідження оприлюднене на міжнародних науково-практичних конференціях: *Maritime security of the Baltic-Black sea region: challenges and threats* (December 20, 2023, Odesa), *Advances in law: the view of domestic and foreign scholars* (October 3–4, 2024. Riga, the Republic of Latvia) (5–7 грудня 2024 р.) *International scientific conference «Theoretical foundations of law, public management and practice of their application»*: conference proceedings (December 25–26, 2024. Riga, the Republic of Latvia).

Публікації. Основні положення, висновки й пропозиції, що

сформульовані за результатами проведеного наукового дослідження, відображено у 8 наукових працях, із яких: 4 – статті в наукових фахових виданнях України, 4 – тези доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях.

Структура та обсяг дисертації. Робота складається з анотації, переліку умовних позначень, вступу, трьох розділів, що містять 9 підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертації становить 236 сторінок, із них основний текст – 176 сторінок. Список використаних джерел включає 226 найменування.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Кропивницький О.М. Військова злочинність в умовах воєнного стану в Україні. *Юридичний бюлетень*. 2024. № 34. С. 188–192 URL: <http://www.lawbulletin.oduvs.od.ua/archive/2024/34/26.pdf>
2. Кропивницький О.М. Заходи індивідуальної профілактики державним бюро розслідувань військової злочинності в умовах воєнного стану в Україні. *Держава та регіони*. Серія: Право. 2024. № 4. С. 175-180. URL: http://law.stateandregions.zp.ua/archive/4_2024/29.pdf
3. Кропивницький О.М. Становлення та розвиток Державного бюро розслідувань як суб'єкта запобігання злочинності. *Право та державне управління*. 2024. №4. С. 282-287. URL: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/4_2024/39.pdf
4. Кропивницький О.М. Роль і місце Державного бюро розслідувань в системі суб'єктів запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 1. С. 659-662. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2025/155.pdf

Публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Кропивницький О.М. Оперативно-розшукове забезпечення дій спеціальних підрозділів Державного бюро розслідувань в умовах воєнного стану. *Maritime security of the Baltic-Black sea region: challenges and threats* (December 20, 2023, Odesa). Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2023: P. 55-58.
2. Кропивницький О.М. Сучасний стан та динаміка військових кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану в Україні. *Advances in law: the view of domestic and foreign scholars* (October 3–4, 2024. Riga, the Republic of Latvia) : International scientific conference. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024. P. 326-330
3. Кропивницький О.М. Історія становлення та розвитку Державного бюро розслідувань. *Теоретичні та практичні проблеми реалізації норм права*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції, м.

Кременчук, 5–7 грудня 2024 р. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. С. 450-453.

4. Кропивницький О.М. Місце Державного бюро розслідувань в системі суб'єктів запобігання військовій злочинності. *International scientific conference «Theoretical foundations of law, public management and practice of their application»*: conference proceedings (December 25–26, 2024. Riga, the Republic of Latvia). Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024. P.278-281.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана грамотною мовою, з правильним вживанням юридичної та спеціальної термінології. Стиль викладення матеріалів дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечують легкість і доступність їх сприйняття. Порушення академічної доброчесності відсутні.

У результаті публічної презентації наукових результатів дисертації Кропивницького О.М. і повноти публікації основних результатів дослідження, –

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації **Кропивницький Олег Миколайович** на тему: «Державне бюро розслідувань як суб'єкт запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Кропивницького О.М. відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

3. Рекомендувати дисертацію **Кропивницького Олега Миколайовича** на тему: «Державне бюро розслідувань як суб'єкт запобігання військовим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану в Україні» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

Головуючий на засіданні
Завідувач кафедри кримінально-правових дисциплін
Інституту права та безпеки
Одеського державного університету
внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор

Андрій БАБЕНКО